

Yörük, Tanrıcut Mahmut. (2022). “Asya Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi’nin 2022 Yılı Faaliyetleri”. *Asya Araştırmaları Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*. 6 (2), 259-266.

Tanıtım Yazısı

ASYA ÇALIşMALARI UYGULAMA VE ARAşTIRMA MERKEZİ’NİN 2022 YILI FAALİYETLERİ*

2022 Annual Activities of Asian Studies Application and Research Center

Hazırlayan: Tanrıcut Mahmut YÖRÜK**

Araştırma merkezimiz ilk olarak 7 Temmuz 2011 tarihinde “Gazi Üniversitesi Orta Doğu ve Orta Asya Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi” adıyla kurulmuştur. Fakat Orta Doğu ve Orta Asya konuları birbirinden çok farklı çalışma alanları olduğu için Merkeze vekâleten atanan Müdürün önerisi ve Merkez Yönetim Kurulunun kararıyla isim değişikliği talebinde bulunulmuştur. Merkez Orta Asya, Güneydoğu Asya ve Uzakdoğu Asya ülkeleriyle ilgili araştırmalar yapmak ve Türkiye’nin bölge ülkeleri ile olan siyasi, kültürel ve ekonomik ilişkilerinin gelişmesine bilimsel katkı sağlamak amacıyla 30 Temmuz 2017’de Resmî Gazetede yayımlanan yeni yönetmelik ile “Asya Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi” olarak yeniden yapılandırılmıştır. Araştırma Merkezinin yönetimi Merkez Müdürü, Müdür Yardımcıları ve Yönetim Kurulundan oluşmaktadır. Merkezde ayrıca iki Araştırma Görevlisi, bir evrak sorumlusu görev yapmaktadır.

Tüm Asya ülkelerindeki Yüksek Öğretim kurumları, Üniversitelerin Araştırma Merkezleri ve diğer ilgili araştırma birimleri ile yapılacak olan işbirliği çerçevesinde Asya sınırları içerisinde yer alan bölgelere yönelik araştırmalar yapmak, birlikte eğitim, öğretim, araştırma ve geliştirmeye yönelik projeler geliştirmek, Üniversite çatısı altında faaliyet göstermekte olan tüm sosyal ve beşeri bilimler bölümlerine akademik alanda destek vermek, Asya ülkelerindeki araştırma kurumları arasında disiplinler arası bir yaklaşımla araştırmalarda bulunmak Merkezin genel hedeflerindedir. Geçmişten günümüze kadar Asya ile ilgili olarak yazılan bütün kaynaklardan, arkeolojik bulgulardan ve doğrudan ana kaynakların ışığında yapılan araştırma eserlerinden yararlanmak suretiyle Asya’daki devletler ve akraba topluluklarının tarihini, siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel hayatını, tarihî süreç içerisinde dünya medeniyetlerine katkılarını, bölgedeki diğer milletler ve topluluklar ile olan ilişkilerini araştırmak, bölge ülkelerinin Türkiye ile olan ilişkilerini ve bu ilişkilerde yaşanan güncel sorunları bilimsel yöntemlerle inceleyerek çözüm yollarını ortaya koymak Merkezce belirlenen özel hedeflerdir.

Asya Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi, yukarıda belirlemiş olduğu vizyon ve misyonu doğrultusunda 2022 yılı içerisinde aşağıdaki faaliyetleri gerçekteşirmiştir:

* <https://doi.org/10.58640/asyar.1227666>

** Yüksek Lisans Mezunu, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tarih Ana Bilim Genel Türk Tarihi Bilim Dalı, tanrikut.yoruk@gmail.com, ORCID ID:<https://orcid.org/0000-0003-4614-5902>

✓ “Ukrayna-Rusya Krizi ve Asya’ya Etkileri” Konulu Çevrimiçi Panel (24.03.2022)

24.03.2022 tarihinde Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Asya Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından; Merkez (ASYAM) Müdürü ve Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Vâris ÇAKAN, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Erdinç YAZICI ve Güvenlik Uzmanı Abdullah AĞAR’ın katılımlarıyla “Ukrayna-Rusya Krizi ve Asya’ya Etkileri” konulu (Çevrimiçi) Panel düzenlenmiştir.

<https://hbv-edu-tr.zoom.us/j/94526621972>

ANKARA
HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ
ASYA ÇALIŞMALARI UYGULAMA VE
ARAŞTIRMA MERKEZİ (ASYAM)

**UKRAYNA – RUSYA KRİZİ
VE
ASYA’YA ETKİLERİ
(Çevrimiçi Panel)**

Prof. Dr. Erdinç YAZICI

Abdullah AĞAR (Güvenlik Uzmanı)

Etkinlik Adresi
Zoom Bağlantısı

<https://hbv-edu-tr.zoom.us/j/94526621972>

Etkinlik Zamanı
24-03-2022
14:00-16:00

“Ukrayna-Rusya Krizi ve Asya’ya Etkileri” Panelinde; Batı yanlısı bir yönetimin Ukrayna’da iş başına gelmesi ve Avrupa’yla yakın ilişkiler içerisinde girmesi neticesinde Rusya’nın bundan rahatsızlık duyduğunu ifade eden Prof. Dr. Vâris ÇAKAN, Rusya’nın bu rahatsızlıkları dile getirmek için diplomatik adımlar attığını; ancak sonuç olarak bu diplomasi başarısız olmasından dolayı savaşın patlak vermiş olduğunu vurgulamıştır. Ukrayna-Rusya Krizi’nin temeli ile ilgili Batı’nın giderek Rusya hegemonyasına doğru ilerlemesi ve Rusya’nın buna önlem olarak Ukrayna’ya diplomatik yollarla istekte bulunması, istediği cevabı alamaması sonucunda ise askerî harekâtı başlatması üzerinde duran ÇAKAN, Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin bölgede istikrarlı bir düzenin sağlanması adına elinden gelen gayreti sarf ettiğine dikkat çekmiştir. Ukrayna-Rusya Krizi’nin sonuçlarının Asya’ya nasıl yansıtacağı üzerinden değerlendirmeler yapılan Panelde; Asya’nın iki büyük gücünden biri olan Rusya’nın bu krizden olumsuz şekilde çıkması durumunda Asya üzerinde Çin’in politikasının ne yönde evrileceği tartışılmıştır. Meselenin Türkiye’yi doğrudan ilgilendirdiğinin altını çizen ÇAKAN, Rusya’nın Ukrayna Krizi’nden zararlı olarak çıkması durumunda Türk Cumhuriyetleri üzerindeki politikasını nasıl belirleyeceğine, Türk Devletleri Teşkilatı’nın bu durumdan nasıl etkileneceğine dair yorumlarını sunmuştur. Bölgede Türkiye’nin öncülüğünde barış, demokrasi ve insan haklarının gözetildiği bir sistemin oluşturulması gerektiğini dile getiren ÇAKAN, bu kapsamda Türkiye’nin önemli bir konumda olduğuna ayrıca vurgu yapmıştır.

Sosyolojik düzlemde gözlemlerini belirten Prof. Dr. Erdinç YAZICI, bazı kesimlerde Ukrayna Savaşı’yla birlikte 21. yüzyılın başladığı, çok kutuplu dünyaya yeni adım atıldığı inancının oldukça kuvvetli olduğunu belirtmiştir. Rusya’nın Ukrayna’yı kendisinin bir parçası olarak gördüğünü ifade eden YAZICI, Ukrayna’nın millî kimliğinin yok sayılmasının travmatik sonuçlar doğuracağı ve hatta doğurduğuna dikkat çekmiştir. Bu krizin daha birçok çıktısı olacağı ve henüz bunların ortaya çıkmadığına yönelik düşüncesini aktaran YAZICI, en önemlisinin Rusya karşısında bir Ukrayna millî kimliğinin oluşması olacağını söylemiştir.

Konuyu sahadaki yansımalar ve askerî-stratejik boyutları ile ele alarak değerlendiren Abdullah AĞAR, Doğu, Batı ve Kuzey toplumlarının insanlık noktasında bir çaresi bulunmadığını; Türk ve İslam Dünyası’nın insanlık adına aradığı çıkışı yapabilmek için bu yaşananların önemli bir fırsat olduğunu vurgulamıştır. Jeopolitiğin ve diplomasiyi iyi okunması gerektiğini ifade ederek Türkiye’nin bir denge arayışı içerisinde olduğunu belirtmiştir. İçinde bulunulan jeopolitik türbülansa güçlü bir yaklaşımla girmenin Türkiye açısından çok daha iyi olacağına dikkat çeken AĞAR, ne var ki Türkiye’nin ekonomik noktada hassasiyetlerin doruk noktada olduğu bir dönemde bu krizle karşı karşıya kaldığını da dile getirmiştir.

✓ “Güney Çin Denizi’ndeki ABD-Çin Rekabeti ve Asya’nın Geleceği” Konulu Panel
(19.12.2022)

19.12.2022 tarihinde Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Asya Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından; Merkez (ASYAM) Müdürü, ayrıca Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Vâris ÇAKAN, Gazeteci-Yazar Neşat GÜNDOĞDU, Kırıkkale Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü Başkanı Prof. Dr. Mehmet DİKKAYA ve Türkiye Enerji Stratejileri ve Politikaları Araştırma Merkezi (TESPAM) Başkanı Oğuzhan AKYENER’in, Öğretim Üyeleri ve öğrencilerin katılımlarıyla “Güney Çin Denizi’ndeki ABD-Çin Rekabeti ve Asya’nın Geleceği” Konulu (Yüz yüze ve Çevrimiçi) Panel düzenlenmiştir.

ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ
ASYA ÇALIŞMALARİ UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ (ASYAM)

Güney Çin Denizi’ndeki ABD-Çin Rekabeti ve Asya’nın Geleceği

CHINA TAIPEI
Taichung Hualien
TAIWAN
Tainan Kaohsiung
50 km

Konuşmacılar:
Panel Yöneticisi: **Naşat GÜNDOĞDU** (Gazeteci-Yazar)
Prof. Dr. Vâris ÇAKAN (ASYAM Müdürü)
Prof. Dr. Mehmet DİKKAYA (Kırıkkale Üniversitesi İktisat Bölümü Bölüm Başkanı)
Oğuzhan AKYENER (TESPAM Başkanı)

19 Aralık 2022 Pazartesi
13.30-15.30

<https://hbv-edu-tr.zoom.us/j/98616404105> Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Beşevler Yerleşkesi/TOKİ Blokları Mavi Salon

“Güney Çin Denizi’ndeki ABD-Çin Rekabeti ve Asya’nın Geleceği” Panelinde; küreselleşen dünyanın gelişimi ve Türkiye’nin konjonktürel yapının merkezinde oynadığı rolün önemi belirtilerek, dünya devletlerinin askerî çözüm yolları; küreselleşme değerlerindeki değişimler üzerinde durulmuştur. Güney Çin Denizi’nin coğrafi, maddi ve manevi dinamik unsurlarını açıklayarak bölge üzerindeki rekabetin bölgesellikten çıkıp küresel bir mesele halini aldığını ifade eden Prof. Dr. Varis ÇAKAN, ABD-Çin rekabetinin altında yatan temel neden olarak Güney Çin Denizi’nin küresel ticaret yolu açısından stratejik bir konumda olmasını işaret etmiştir. Küresel iki güç olan ABD ve Çin’in Güney Çin Denizi üzerindeki rekabetlerinin her geçen gün giderek arttığını, bu rekabetlerin doğurduğu hukuksal kararları, Bölge üzerinde bu her iki küresel güç unsurunun avantaj ve dezavantajlarını değerlendiren ÇAKAN, Güney Çin Denizi’ndeki egemenlik tartışmalarının kısa sürede çözülecek bir sorun olmadığını vurgulamıştır. ABD ve Çin’in sıcak tartışmalara girmesi dahilinde büyük bir savaşın da beraberinde geleceğini dile getirmiştir.

Dünyanın küreselleşme ve liberal değerler üzerinde, akıl ve mantık aracılığıyla ilerlediğini belirten Panel Yöneticisi Neşat GÜNDOĞDU, Çin’in bu rasyonalitenin dışında olduğunu ifade etmiştir. Bölge üzerindeki güç erklerinin, menfaatlerini korumak adına gerekirse savaştan kaçınmayacaklarını dile getirerek Çin’in refahını ve gücünü artırmak için Batı’nın tahakküm kurabileceği bölgelere alternatif bir koridor olan “Kuşak-Yol Projesinin” oluşturulduğunu önemle hatırlatmıştır.

Konuyu ve bölgeyi ekonomik bağlamda ele alarak değerlendiren Prof. Dr. Mehmet DİKKAYA, tek kutuplu dünya sisteminin çok kutuplu bir yörüngeye evrilmeye başladığını ifade etmiş; bilim, güç, nüfus ve diplomasinin çatısı altında birleşen toplumların gelecekte ön plana çıkacağına dair kanaatlerini sunmuştur. ABD ulusal gelirinden daha fazla bir gelire sahip olan Çin’in üretim ağının genişliği ve gelişmişliğini belirten DİKKAYA, Çin’in ekonomik düzlemde bölge üzerinde ne derece etkin ve otoriter bir unsur olabileceği tartışmasını yapmıştır. Güney Çin Denizi ile ilgili tartışmalarda orta bir yol bulunabileceğini öne süren DİKKAYA, yumuşak güç siyaseti uygulama olasılığı kapsamında düşünüldüğünde kısa vadede olası bir Çin Yüzyıl’ını görmenin pek mümkün olmadığını da sözlerine eklemiştir.

Farklı disiplinler çerçevesinde değerlendirmeler yapılan Panelde, enerji bağlamında görüşlerini dile getiren TESPAM Başkanı Oğuzhan AKYENER, bölgede Çin lehine bir enerji trafiğinin mevcut olduğunu vurgulamıştır. ABD dış politikası çerçevesinde dünya genelinde bir soğuk savaşın somut delillerinin varlığını işaret eden AKYENER, Güney Çin Denizi’nin küresel ticarete büyük bir yeri olduğunu, bölgeden geçen petrol ticaretinin olası bir sekteye uğraması durumunda Çin ekonomisinin ciddi ekonomik sıkıntı içerisine gireceğini dile getirmiştir. Çin’in bölgedeki farklı resiflerde gerçekleştirdiği çalışmaları görsellerle değerlendiren AKYENER, bölgede etkin bir güç olarak duran Çin millî petrol şirketinin milenyumun başından itibaren uluslararası enerji piyasasının en büyük şirketleri arasında yer aldığını ifade etmiştir.

Panel soru cevapların ve Panelistlere çiçek ve hediye takdiminin ardından sonlandırılmıştır.

